

Kişilerarası iliřkilerde
SÖZEL OLMAYAN İLETİŞİM

Sözel olmayan iletişim

- Tarih boyunca kullanılan yol
- Yunan filozofları

- ‘Sözlü ve yazılı olan dışındaki her tür iletişim’

Sözel olmayan iletişim

- Jest ve mimikler (sözel olmayan davranışlar)
- Giyim
- Ses tonu
- Mesafe
- Alındaki ter
- Arabadaki etiket
- Oda düzeni
- Renk kullanımı

VS.....

- Destekleyici
 - Açıklayıcı
 - Güçlendirici
-
- Duygu ifadesinde kritik!

SÖZSÜZ İLETİŞİME
SÖZLÜ İLETİŞİM SIRASINDA
NE KADAR DİKKAT EDERİZ?

- Sözsüz iletişimde
 - Beden % 55
 - Ses %38
 - Sözcük % 7
-
- Tüm kültüre genellemede dikkat!
 - Türk kültüründe durum nedir?

Kültüre bağlı deęiŐen nedir?

- Algı
- Duygulanım
- Değerler
- Bilişsel

Sözsüz iletişimin anlaşılması

- Toplumsal normlar ve kültürel değerler
- Birey kontrolünde
- Belirli bir amacı olan
- Nadiren irade ve amaç dışı

Örn: Koku etkisi 'ter kokan güzel kadın'

- İletişimi etkileyen öğe

Sözel olmayan mesaj iletimi

- Fiziki çevre
 - Beden duruşu
 - Ses tonu
 - Koku
 - Dış görünüş
-
- Örn: Öğretmen –öğrenci

- Sosyal statü
- Cinsiyet
- Yaş

- SES arttıkça sözsüz iletişimdeki durum ne olur?
- Yalan ve burun

Sözlü ve sözsüz iletişim ilişkisi ve önemi

- Sözel olmayan iletişimle duygu ve anlam daha iyi anlaşılır
- ‘Sınavla ilgili hiç kaygılı değilim’
- Sözel olmayan iletişimin mesajı gizli olabilir.
- Sessizlik hangi anlamlara gelebilir?

Toplum içinde farklılıklar

- Sözel olmayan ipuçlarının anlaşılması kişisel gelişim, bilişsel olgunluk
- Yaşantısal ve çevresel faktörler
- Gönderici / alıcının cinsiyetine ve
- kültürel değerlere bağlıdır.

Sözel olmayan iletişimin işlevleri

- 1.Sözel iletişimin yerine geçebilir.
- 2.Sözel mesajın tekrarlanmasını sağlayabilir.
- 3.Sözel mesajın tersini ifade etmek için kullanılabilir.
- 4.Sözlü iletişimi tamamlayıcı ve güçlendirici rolü vardır.
- 5.Sözel iletişimde önemli ifadelerin vurgulanmasına yardım eder.
- 6.Sözlü iletişimi düzenler.

Sözel olmayan iletişim ve kişilerarası ilişki

- 1.Duygu gösterme
- 2.Tutumları tanımlama
- 3.Birey hakkında bilgi verme
- 4.Seromonilerin yerine getirilmesini sağlama

Kişilerarası duyarlılık

kişisel, kişilerarası ve sosyal çevrelerini hissetme ve algılayabilme becerisi

- Tepki biçimi iletişim kurma kabul etme ve sorun çözme
- Beden dilini
- Duyguları doğru anlayabilmek
- Duygusal mesajları anlayabilmek

KÜLTÜR

- Paul EKMAN 6 temel duygu
- Görme engelli (doğuştan)
- Evrensel yüz ifadeleri

- Bazı sözsüz mesajlar- biyolojik temelli

Kültür

El sıkımak ve öpmek

- Asya 'da beden temasından kaçınma
- Dođu kültüründe karşı cins kucaklaşma ve öpüşmesi yerine büyüklerin elinin öpülmesi
- Latin sırt sıvazlama
- Fransa, İspanya, İtalya iki yanaktan öpme

- Gelişmiş kültürler.....Göz teması ile dinleme

Cinsiyet

- Daha fazla gülümseme
- Biyolojik cinsiyet mi / toplumsal rol mü?
- Sözsüz iletişim tavrı başkalarının yanında daha fazla / belirgin olarak yapma
- Sözel olmayan iletişim duyarlılık ve ipuçlarını anlama K>E

Kadın-erkek

- 1.Sözel olmayan iletişim doğuştan benzer
- 2.Bilişsel gelişme ile ilişkili yaş ilerledikçe duygusal tepki verme niteliği ve türü değişiyor. Cinsiyetlerde duygu durum ve tepkilerde benzerlik
- 3.Kültürden öğrenme süreci erkeğin duygusunu daha az ifade etmesinin beklenmesi

Sosyal öğrenme modeli

Sözel olmayan iletişim öğeleri

1.Fiziksel çevre ve bağlam (iletişim ortamı)

2.Kişisel alan

3.Dış görünüm, Fizyolojik yapı ve koku

4.Giyim kuşam

5.Yüz ifadeleri

6.Göz hareketleri ve Bakış

7.Sesin kullanımı

8.Jestler

9.Beden duruşu

10.Dokunma

1. Fiziksel çevre ve bağlam (iletişim ortamı)

Kişilere bağlı özellikler

Ortamın sosyal özellikleri

Ortamın fiziksel özellikleri

2. Kişisel alan

- Hall

‘İnsanların vücutlarının etrafındaki hava kabarcığı’

Etkileşimde alanlar:

1.Yakın ilişki alanı (mahrem mesafe)

2.Kişisel ilişki alanı (kişisel samimi mesafe)

3.Sosyal ilişki alanı (sosyal mesafe)

4.Halka açık ilişki alanı (ortak-genel topluma açık mesafe)

3.Dış görünüm

- Görünüm / beden yapısıreferans mektubu
 - İnsanların vücut tiplerine göre kişilik özelliği çıkarımı yapma durumu
 - Ne kadar bilimsel net değil
 - Kilolu yumuşak başlı yavaş harekete edenler....daha sosyal????
 - Kaslı sert bakışlıcoşkulu ve lider ???
-
- Kokuhijyen algısı
 - Feromon (çekicilik ve anne-bebek ilişkisi)

4. Giyim kuşam

- Giysi, kozmetik, takı vb.
- Kendimizi nasıl algılıyor ve sunuyoruz?
- Neler hakkında bize fikir verebilir?
- Cinsiyet ve giyim
- Açık pastel renkler (kadınlar), koyu renk erkekler

5.Yüz ifadeleri

- İletişimdeki rolü:
 - 1.Duygusal durumu ifade
 - 2.Sosyal faktörleri değiştirme

Yüz ve gözler kritik

Kelimelerden daha güvenilir

Yaş ve cinsiyet etkisi

6. Göz hareketleri ve Bakış

- Dinleme
- Duygu aktarımı
- Gözler neyi gösterir?

1.Dikkat ilgi uyanıklık

2.Samimi bir ilişki başlatılması ve sürdürülmesi

3.Etkileşimi düzenler

4.Tutumların değişmesini sağlar

5.Duygusal iletişimi sağlar

7. Sesin Kullanımı

- Yumuşak ve değişken (k)
- Yüksek ve tek düze (e)
- Öğretmen ve ses tonu (çok yavaş, çok hızlı)
- Küçük-büyük, kadın-erkek, düşük statü-yüksek statü
- Eğitimde ve danışmada sessizlik

8.Jestler

- El-kol hareketleri

a.Birincil jestler

Duygu ve düşünceyi destekler şekilde

b. İkincil jestler

Duygusal anlamı olmayan, beden uyumunu sağlamaya yönelik

9. Beden Duruşu

- Kültürden etkilenir bu yüzden farklılaşma çok
- Kadın erkek beden kullanımı farklı?
- Oturuş şekli?
- Yüz ifadesi ?

Beden duruşunun sözel iletişime etkisi

- Etki arttırma
- Vurgulamaları belirtme
- Gösteri becerisi gelişir
- Geribildirim alma
- Dikkatin devamı ile ilgili bilgi

10. Dokunma

- Bebekler ve dokunma
- Cinsiyet-kültür ilişkisi
- İletme (duygu, etkileme, etkileşime girme, saygı iletimi)
- Sembolik olabilir (göreve bağlı, saygı, iyileştirme, destek verme)

Eđitim ortamı ve öneriler

- Sözsüz iletişim bize öğretiliyor mu?
- Okulda?
- Günlük hayatımızda bu kadar kritik bir iletişim yolu ...

- Nasıl öğretilabilir?
- Öğretmenin becerisi
- Farklı sınıf düzenleri (mekânsal düzenlemeler)

Eđitim ortamı ve öneriler

- Kürsüde sabit kalmadan dolaşarak
- Mahrem alana çok fazla girmeden
- Öğretmen kendi sözsüz dilini tanımlar ve bu arada öğretmeyi sürdürdür
- Toplu taşıma, kurumlarda gözleme örnekler verilerek aktarılabilir.

Eđitim ortamı ve öneriler

- Düşünceler sözlü
- Duygular iletişim, uyum ve öğrenmeyi etkiler
- Öğrencilerinizin sözsüz iletişim mesajları
- Bir öğrencide hazırbulunuşluk nasıl gösterir kendini ?
- Düzenlenecek etkinlikleri belirlerken bir ip ucu size!